

Wymagania edukacyjne z GEOGRAFII dla klasy 6

oparte na Programie nauczania geografii w szkole podstawowej – Planeta Nowa autorstwa Ewy Marii Tuz i Barbary Dziedzic

Wymagania na poszczególne oceny				
na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą	
2	3	4	5	
1. Współrzędne geograficzne				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna</i>, <i>szerokość geograficzna</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa</i>, <i>rozciągłość równoleżnikowa</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze 	
2. Ruchy Ziemi				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda</i>, <i>planeta</i>, <i>planetoida</i>, <i>meteor</i>, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Układu Słonecznego wyjaśnia zależność między 	

<ul style="list-style-type: none"> • wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej • wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi • wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> • określa czas trwania ruchu obrotowego • demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli • wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi • demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku • wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi 	<p><i>meteoryt, kometa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje różnicę między gwiazdą a planetą • wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi • omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego • podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi • wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie 	<p>ilustracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą • omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji • omawia przebieg linii zmiany daty • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji • wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi • wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi 	<p>kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku 	
---	---	---	---	--

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie Europy na mapie świata • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy • wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie • opisuje położenie geograficzne Islandii na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie 	
--	---	--	---	--

<p>podstawie fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy • wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy 	<p>podstawie mapy ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i> • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych • omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów • wymienia przyczyny migracji Ludności • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomięjskiego • wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata 	<p>wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych • podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map 	<p>klimatogramów i fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie 	
---	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów 			
4. Gospodarka Europy				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zadania i funkcje rolnictwa • wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> • wymienia zadania i funkcje przemysłu • wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe • podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu • rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii • wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie • podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni • omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii • wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji • omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu • omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji • charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji • przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych • omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego • omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej 	
5. Sąsiedzi Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne działy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny zmian 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne 	

<p>przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji • wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi • przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi • omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej • wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji • wymienia surowce mineralne Rosji • wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia przykłady współpracy Polski z 	<p>przemysłu w niemieckiej gospodarce</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe • rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach • przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii • wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę • podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy 	<p>zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w.</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej • podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu • omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł 	<p>kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy • porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji • opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji na podstawie fotografii • porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii • podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie • opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł 	
---	---	--	--	--

sąsiednimi krajami				
--------------------	--	--	--	--

Ocena celująca- uczeń opanował wszystkie umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz:

- z prac pisemnych (kartkówki, sprawdziany) otrzymuje oceny celujące,
- bierze aktywny udział w lekcji,
- bierze udział w konkursach geograficznych.